

XII. konference Ateliéru arteterapie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity



Ateliér arteterapie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích si Vás dovoluje pozvat na arteterapeutickou konferenci, která se bude konat dne 25.4.2015 od 10.00 hod. v budově Pedagogické fakulty na adrese U Tří lvů 1/A, České Budějovice (vedle Českého rozhlasu).

Účastnický poplatek činí 150,- Kč.

Součástí konference bude výstava akademického malíře Miroslava Konráda.

Pokud máte zájem vystoupit na konferenci s vlastním příspěvkem, prosíme Vás, abyste zaslali jeho název, krátkou anotaci a časový rozsah, a to do 10.4.2015 na e-mailovou adresu: milankyzour@seznam.cz

Technika bude k dispozici.

Těšíme se na Vaši účast.

PhDr. Yvona Mazehóová, Ph.D.
vedoucí Ateliéru arteterapie

Příspěvky a jejich anotace

Burešová Jitka – *Využití rožnovské arteterapie při práci s lidmi bez domova*

Anotace: Prezentace bude představením několika výtvarných prací, které pomohly při zkoumání příčin bezdomovectví u konkrétních jedinců (např. nezaměstnanost, závislosti, pobyt v ústavu či ve vězení, rozpad rodiny, válečný konflikt, přírodní katastrofy, sociální izolace atp.). V rámci prezentace budou představeny výtvarné práce asi pěti klientů, kteří navštěvují denní nízkoprahové centrum pro lidi bez přístřeší v Praze (Naděje, o.p.s.).

20 + 5 minut

Podpěra Michal – *Freud a Marx*

Anotace: Přednáška analyzuje myšlenkové provázání Freudovy psychoanalýzy a Marxova dialektického materialismu. V úvodu je zdůrazněn materialistický základ psychoanalýzy. Dále bude popsána materialistická dialektika v duševním životě a sociologické postavení psychoanalýzy.

45 minut

Mgr. Kohoutová Alena – *Bohuslav Reynek*

Anotace: Příspěvek je zaměřen na život a dílo Bohuslava Reynka. Jeho obrazovému cyklu Job se autorka pokusí věnovat podrobněji a pokusí se o arteterapeutický přesah v konkrétních obrazech cyklu. Příspěvek bude provázen vybranými Reynkovými verši.

15 – 20 minut.

PhDr. Yvona Mazehóová, Ph.D. – *téma vyhrazeno*

20 minut

Prof. PhDr. Pavel Kalina, CSc. - *C. G. Jung a Hermann Hesse: umění jako terapie*

Anotace: Důvěrný vztah Hermanna Hesse k hlubinné psychologii, založený na osobním kontaktu s C. G. Jungem a jeho žákem J. B. Langem, je známým tématem z dějin literatury i psychoterapie minulého století (viz např. Maier 1953, Serrano 1965, Baumann 1997). Předchozí studie však byly napsány ještě v době, kdy nebylo veřejnosti přístupné Jungovo stěžejní dílo – Červená kniha (české vydání 2010). V mém příspěvku se chci zamyslet nad tím, nakolik lze Hesseho texty využít k přesnějšímu poznání Jungových myšlenek a zejména k jeho přístupu k práci s obrazem v rámci terapeutického procesu v době, kdy Červená kniha vznikala. Kromě toho se autor bude zamýšlet nad hypotetickými obrazovými zdroji, z nichž Jung mohl při ilustrování Červené knihy vycházet.

20 minut



PaedDr. Milan Kyzour – Představy a fantazie

Anotace: Autor se ve svém příspěvku zabývá definicí představy, rolí vjemů a emocionality při jejich tvorbě, přičemž připomene i vliv iluze řešící konflikt mezi touhou a jejím odepřením. Zmíní halucinace jako představy bez smyslového vjemu a fantazie vykračující za hranice reality. Imaginace jako forma poznání – prostředek vzhledu do emocionální sféry člověka. Pojmový a obrazný modus v myšlení a jejich sféry vlivu. Představy jako zdroj poznání o člověku.

30 minut

Mgr. Martina Lietavcová – Pojetí profese učitele mateřské školy v kolážích

Anotace: Příspěvek je tematicky zaměřen na profesi učitele mateřské školy, na motivy, vztahy, postoje a obavy související s touto profesí, přiznané i neuvědomované, sdělované výtvarným dílem (koláží). V příspěvku bude prezentováno jedno z možných dělení profesních koláží podle obsahu, umístění postav a jejich kontaktu. Bude provedeno porovnání profesních koláží z hlediska motivace k povolání a nabývání jistoty v učitelské roli v souvislosti s pedagogickou praxí v mateřské škole.

15 – 20 minut

PaedDr. Evžen Perout – Psychiatrická linie a její význam pro formování arteterapie jako oboru

Anotace: Příspěvek pojedná o významu setkání lékařů – psychiatrů s tvorbou jejich pacientů. Zmíněny budou proměny přístupů k tomuto typu tvorby a přesah této zkušenosti k arteterapii.

15 minut

Marek Holub – Skupinová arteterapeutická práce s pacienty psychoterapeutického oddělení PN Bohnice

Anotace: Příspěvek pojednává o postupech při skupinové arteterapeutické práci s klienty zmíněného oddělení včetně obrazové prezentace konkrétních výtvarných děl a jejich interpretace a popisu prostředí i poměrů na daném oddělení. Součástí je i seznámení s anonymizovanými anamnestickými údaji jednotlivých klientů.

20 + 10 min.

Marek Holub – Praktické možnosti skupinové arteterapeutické práce ve srovnání s pregraduální přípravou

Anotace: Příspěvek se zabývá úskalími, která čekají absolventa oboru při praktikování naučených postupů v terapeutické praxi zejména v prostředí institucionální zdravotní péče, a to s ohledem na očekávání klientů i psychiatrického personálu a vzhledem k časovým možnostem v souvislosti s terapeutickým programem či délkou hospitalizace. Příspěvek zohledňuje rozdílnosti přístupu u jednotlivých psychiatrických diagnóz.

20 + 10 min.



Mgr. Michaela Hanzlová, Ph.D. – *Uplatnění modifikovaných projektivních testů v arteterapeutické praxi (ukázkově metodický příspěvek)*

Anotace: Předmětem příspěvku je upozornit na možnost modifikování některých klasických i méně užívaných psychologických testů pro arteterapeutickou praxi. V rámci rožnovského modelu arteterapie jsou běžně užívány diagnostické a metodické výstupy z testů kresby stromu, lidské postavy i rodiny a to ve smyslu diagnostickém i kultivačním. Smyslem výtvarné tvorby se zde stává překonání vývojových ustrnutí v ranějších stádiích myšlení a prožívání. Cílem je dosažení reflexivní a abstrakce schopné úrovně nejen ve výtvarném vyjadřování. Ovšem v situacích, kdy je možnost terapeutického působení na klienta časově omezená, se nabízí možnost využití i dalších modifikovaných projektivních testů v arteterapeutickém procesu - například Rorschachův test a další způsoby práce s barevnou skvrnou, Test hvězd a vln, Torranceho test, Hand test a další, které klientovi umožní získání alespoň získání alespoň elementárního náhledu na konflikt.

15 minut

Ing. Radka Josková, Bc. et BcA. – *Braque – ve stínu Picassa? Umělecké střety – životní průsečíky.*

Anotace: Dva tvůrci stylu, zvaného kubismus. Strůjci největší revoluce v zobrazování od dob renesance.

30 minut

Bc. Olga Trčková – *Dynamika života a tvorby českého malíře Jindřicha Pruchy*

Anotace: Přednáška je věnována hledání paralel mezi výtvarnou tvorbou a životními peripetemi jednoho z méně známých představitelů české avantgardní malby počátku 20. století. K pokusu o analytický pohled na Pruchovu tvorbu používá autorka jak malířovu obsáhlou korespondenci a vzpomínky jeho blízkých, tak i Pruchovo výtvarné dílo. Výtvarné artefakty, podobně jako sny, ocitované v korespondenci, posloužily jako klíč i k těm aspektům lidského rozhodování, které zůstávají v nevědomí.

20 – 25 minut

Petr Bartůšek – *Panna Maria Budějovická*

Anotace: Tématem příspěvku je polozapomenutý milostný obraz „Panna Marie Budějovická“. V úvodu přenášející posluchačům přiblíží význam milostných obrazů a historii díla „Panna Marie Budějovická“, které bude poté v prezentaci popsáno. Autor zmíní jeho archetypální význam, moc, která byla dílu připisována, i jaké zázraky se okolo něj údajně odehrávaly. Autor svou prezentaci zakončí ukázkou modlitby, kterou lidé u obrazu prosili o přímluvu.

30 minut



Bc. Dagmar Švecová – Výtvarný projev seniorů ve skupině s dětmi

Anotace: Příspěvek se týká arteterapeutické práce smíšenou skupinou dětí a seniorů, kterou se autorka pokoušela propojit s paměťovými technikami v Kursu kreativního rozvoje paměti. Jde o smývaný akvarel, koláže na škrobovém papíře a kreslené a lepené myšlenkové mapy. Kursu, který proběhl v písecké Sladovně již předloni, se účastnilo pět dětí ve věku od 8 do 15 let a čtyři dospělí, z toho tři seniorky v důchodovém věku.

15 – 20 minut

PhDr. Jaroslava Malček – Symboly a témy výtvarných prac /2. část prezentácie prekladu knihy Roberta Volmata: L' art psychopatologique, Presses Universitaires de France, 1956/

10 – 15 minut

Mgr. Kateřina Svitálská – Červená Karkulka z Libanonu – Arteterapie zaměřená na rozvoj emoční inteligence u dívky mladšího školního věku, která byla přijata do terapie po vyšetření v SPC Ústí nad Labem z důvodu školního selhávání.

Anotace: Arteterapie probíhala většinou formou individuálního sezení (deset setkání). Dívka pracovala buď samostatně, nebo ve spolupráci s rodiči a dvouletým bratrem (česko-libanonské manželství, muslimská víra). Zúčastnila se jednoho setkání (pětihodinové arteterapeutické dílny) ve smíšené skupině dětí mladšího školního věku. V arteterapii byl uplatňován intervenční psychodynamický přístup. Komunikace probíhala pomocí uměleckých technik (kresba, malba, modelování, konstruování), byly používány abreakční a relaxační techniky a motivační příběhy.

15 minut

Eva Šmídová, Mgr. Markéta Chvátalová – enkaustika – workshop

Anotace: Technika enkaustika, malba horkým voskem, je vhodná k rozvoji smyslového vnímání, fantazijních představ, začlenění prvku náhody do výtvarné tvorby a upevňování způsobů vyrovnávání se a přijetí takové situace.

Technika je vhodná pro dospělé k uvolnění tuhosti, k objevování svých přesahů a zkoušení něčeho nového. Je vhodná i pro děti mladšího školního věku, pubescenty i adolescenty, pro lidi ve výtvarné krizi.

Arteterapeutický přesah:

Tuto techniku lze zařadit mezi abreaktivní techniky, stejně jako akční akvarely, prstomalba aj., tato metoda pracuje s nevědomými obsahy, velkou roli zde hraje prvek náhody. Hotový abstraktní obrázek může vyvolat různé asociace. Není proto vhodná pro klienty s psychotickými poruchami osobnosti. Hodí se pro klienty trpícími různými typy neuróz, pro děti i pro klienty, kteří se domnívají, že neumí výtvarně tvořit. Samotná stopa žehličky s barevným voskem vytváří estetické dílo, které může klienty dále motivovat.

